

disputants-חולקים ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת- insertion of an earlier segment O מעשה-story מקרא-key:	מימרא-statement ♣ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ראיה-proof
--	---

ברכות- כיצד מברכין		Talmud Navigator												
מימרא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא	יב	יג
כיצד מברכין על הפירות? על פירות האילן הוא אומר: בורא פרי העץ חוץ מן היין, שעל היין הוא אומר: בורא פרי הגפן														■
ועל פירות הארץ הוא אומר: בורא פרי האדמה, חוץ מן הפת, שעל הפת הוא אומר: המוציא לחם מן הארץ														■
ועל הירקות הוא אומר: בורא פרי האדמה	[ת"ק]													◆ ■
בורא מיני דשאים.	רבי יהודה:													◆ ■
מנא הני מילי?														^
(ויקרא י"ט) קדש הלולים לה' - מלמד שטעונים ברכה לפניהם ולאחריהם	דתנו רבנן:													◇ ! ■
אסור לאדם שיטעום כלום קודם שיברך	מכאן אמר רבי עקיבא:													◇ ! ■
והאי קדש הלולים להכי הוא דאתא? האי מיבעי ליה														◇
חד: דאמר רחמנא אחליה והדר אכליה														◇
ואידך: דבר הטעון שירה - טעון הלול, ושאינו טעון שירה - אין טעון הלול, וכדרכי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן														◇
מנין שאין אומרים שירה אלא על היין - שנאמר (שופטים ט') ותאמר להם הגפן החדלתי את תירושי המשמח אלהים ואנשים, אם אנשים משמח - אלהים במה משמח? מכאן, שאין אומרים שירה אלא על	דאמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן:													◇
הניחא למאן דתני נטע רבעי														◇ !
אלא למאן דתני כרם רבעי מאי איכא למימר?														◇
כרם רבעי	דאמר: חד תני: [רבי חייא/ רבי שמעון ברבי]													◇
וחד תני: נטע רבעי	וחד תני: [רבי חייא/ רבי שמעון ברבי]													◇
ולמאן דתני כרם רבעי - הניחא אי יליף גזרה שוה														◇
נאמר כאן: (ויקרא י"ט) להוסיף לכם תבואתו, ונאמר להלן: (דברים כ"ב) ותבואת הכרם - מה להלן כרם אף כאן כרם	דתניא: רבי:													◇
אייתר ליה חד הלול לברכה														◇
ואי לא יליף גזרה שוה - ברכה מנא ליה?														◇
ואי נמי יליף גזרה שוה - אשכחן לאחריו, לפניו מנין														◇
הא לא קשיא, דאתאי בקל וחומר: כשהוא שבע מברך - כשהוא רעב לא כל שכן?														◇ !
אשכחן כרם, שאר מינין מנין?														◇
דיליף מכרם, מה כרם דבר שנהנה וטעון ברכה - אף כל דבר שנהנה טעון ברכה.														◇ !
איכא למפרך: מה לכרם שכן חייב בעוללות														◇
קמה תוכיה.														◇ !
מה לקמה - שכן חייבת בחלקה														◇
כרם יוכיח.														◇ !
וחזר הדין: לא ראי זה כראי זה ולא ראי זה כראי זה, הצד השווה שבהן - דבר שנהנה וטעון ברכה, אף כל דבר שנהנה טעון ברכה.														◇ !
מה הצד השווה שבהן - שכן יש בו צד מזבח ואתי נמי זית דאית ביה צד מזבח.														◇
וזית מצד מזבח אתי? והא בהדיא כתיב ביה כרם, דכתיב: (שופטים ט"ו) ויבער מגדיש ועד קמה ועד כרם זית														◇

disputants- חולקים ◊ נקודה מרכזית לסיכום והזרה- central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת- insertion of an earlier segment O מעשה- story	מימרא- statement ◊ קשיא- challenge ^ שאלה- question ! תירוץ- answer ראיה- proof
מקרא- key:	

ברכות- כיצד מברכין		Talmud Navigator										
מימרא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
כרם זית - אקרי, כרם סתמא - לא אקרי.	רב פפא:	!										
מכל מקום קשיא: מה להצד השוה שבהן שכן יש בהן צד מזבח		◊										
אלא: דיליף לה משבעת המינין - מה שבעת המינין דבר שנהנה וטעון ברכה, אף כל דבר שנהנה טעון ברכה.									!			
מה לשבעת המינין שכן חייבין בבכורים									◊			
ועוד: התינה לאחריו, לפניו מנין?									◊			
הא לא קשיא דאתי בקל וחומר: כשהוא שבע מברך - כשהוא רעב לא כל שכן.									!			
ולמאן דתני נטע רבעי - הא תינה כל דבר נטיעה. דלאו בר נטיעה, כגון בשר ביצים ודגים, מנא ליה?									◊			
אלא, סברא הוא: אסור לו לאדם שיהנה מן העולם הזה בלא ברכה.									!			
אסור לו לאדם שיהנה מן העולם הזה בלא ברכה, וכל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה - מעל. מאי תקנתיה - ילך אצל חכם.	תנו רבנן:								◊			
ילך אצל חכם - מאי עביד ליה? הא עביד ליה איסורא									◊			
ילך אצל חכם מעיקרא וילמדנו בברכות, כדי שלא יבא לידי מעילה.	אלא אמר רבא:								◊			
כל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה - כאילו נהנה מקדשי שמים, וכתביב: (תהלים כ"ד) לה הארץ ומלואה.	רב יהודה אמר שמואל:								◊			
כתיב לה הארץ ומלואה, וכתביב: (תהלים קט"ו) השמים שמים לה והארץ נתן לבני אדם? לא קשיא, כאן - קודם ברכה, כאן - לאחר ברכה. אמר רבי חנינא בר פפא: כל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה כאילו גזול להקדוש ברוך הוא וכנסת ישראל, שנאמר: (משלי כ"ח) גזול אביו ואמו ואומר אין פשע חבר הוא לאיש משחית ואין אביו אלא הקדוש ברוך הוא, שנאמר (דברים ל"ב) הלא הוא אביך קנך ואין אמו אלא כנסת ישראל, שנאמר: (משלי א') שמע בני מוסר אביך ואל תטוש תורת אמך.	רבי לוי רמי:								◊			
מאי חבר הוא לאיש משחית?									^			
חבר הוא לירבעם בן נבט שהשחית את ישראל לאביהם שבשמים.	רבי חנינא בר פפא:								!			
כתיב (הושע ב') ולקחתי דגני בעתו וגו', וכתביב: (דברים י"א) ואספת דגנך וגו' - לא קשיא: כאן בזמן שישיראל עושין רצונו של מקום, כאן בזמן שאין ישראל עושין רצונו של מקום.	רבי חנינא בר פפא רמי:								◊			
ואספת דגנך, - מה תלמוד לומר - לפי שנאמר: (יהושע א') לא ימוש ספר התורה הזה מפיו, יכול דברים ככתבך? תלמוד לומר: ואספת דגנך - הנהג בהן מנהג דרך ארץ, דברי רבי ישמעאל	תנו רבנן: [רבי ישמעאל]								◊			
אפשר אדם חורש בשעת חרישה, וזורע בשעת זריעה, וקוצר בשעת קצירה, ודש בשעת דישה, וזורע בשעת הרות, תורה מה תהא עליה? אלא: בזמן שישיראל עושין רצונו של מקום - מלאכתן נעשית על ידי הרבה עשו כרבי ישמעאל - ועלתה בידן, כרבי שמעון בן יוחי - ולא עלתה בידן.	רבי שמעון בן יוחי:								◊			
במטותא מינייכו, ביומי ניסן וביומי תשרי לא תתחזו קמאי, כי היכי דלא תטרדו במזונייכו כולא שתא.	אביי:								◊			
בא וראה שלא כדורות הראשונים דורות האחרונים, דורות הראשונים עשו תורתן קבע ומלאכתן עראי - זו וזו נתקיימה בידן, דורות האחרונים שעשו מלאכתן קבע ותורתן עראי - זו וזו לא נתקיימה בידן.	רבא לרבנן:								◊			
בא וראה שלא כדורות הראשונים דורות האחרונים דורות הראשונים היו מכניסין פירותיהן דרך טרקסמון - כדי לחייבן במעשר, דורות האחרונים מכניסין פירותיהן דרך גגות דרך חצרות דרך קרפופות - כדי לפטרן מן המעשר	רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן משום רבי יהודה ברבי אלעאי:								◊			
אין הטבל מתחייב במעשר עד שיראה פני הבית, שנאמר: (דברים כ"ו) בערתי הקדש מן הבית	דאמר רבי ינאי:								◊			
אפילו חצר קובעת, שנאמר (דברים כ"ו) ואכלו בשעריך ושבעו.	רבי יוחנן:								◊			
חוץ מן היין וכל'.									◊			
מאי שנא יין?									◊			
אילימא משום דאשתני לעלויא, אשתני לברכה?									!			

disputants-חולקים ◇ נקודה מרכזית לסיכום והזרה- central point for summary and review < מובאה של פיסקה קודמת- insertion of an earlier segment O מעשה-story מקרא-key:	statement-מימרא ◊ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ראיה-proof
--	---

ברכות-כיצד מברכין		Talmud Navigator										
מימרא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
והרי שמן, דאשתני לעלויא ולא אשתני לברכה											◊	לה:
שמן זית מברכין עליו בורא פרי העץ	דאמר רב יהודה אמר שמואל, וכן אמר רבי יצחק אמר רבי יוחנן:										◊	לה:
התם משום דלא אפשר, היכי נברין? בורא פרי הוית - פירא גופיה זית אקרי.	אמרי:										!	לה:
ונברין עליה בורא פרי עץ זית											◊	לה:
חמרא - זיין, משחא - לא זיין.	אלא אמר מר זוטרא:										!	לה:
ומשחא לא זיין?											◊	לה:
הנודר מן המזון מותר במים ובמלח	והתנן:										◊	לה:
מים ומלח הוא דלא אקרי מזון, הא כל מילי אקרי מזון, נימא תיהוי תיובתא דרב ושמואל	והוינן בה:										◊	לה:
אין מברכין בורא מיני מזונות אלא בחמשת המינין בלבד	דאמרי: [רב ושמואל]										◊	לה:
באומר כל הזן עלי	ואמר רב הונא:										◊	לה:
אלמא משחא זיין											◊	לה:
אלא: חמרא סעיד, ומשחא לא סעיד.											!	לה:
וחמרא מי סעיד?											◊	לה:
והא רבא הוה שתי חמרא כל מעלי יומא דפסחא כי היכי דנגרריה ללביה וניכול מצה טפי	[רבא]										◊	לה:
טובא גריד, פורתא סעיד.											!	לה:
ומי סעיד כלל? והכתיב: (תהלים ק"ד) ויין ישמה לבב אנוש ולחם לבב אנוש יסעד וגו' נהמא הוא דסעיד, חמרא לא סעיד											◊	לה:
אלא: חמרא אית ביה תרתי - סעיד ומשמה, נהמא - מסעד סעיד, שמוחי לא משמה.											!	לה:
אי הכי נברין עליה שלש ברכות											◊	לה:
לא קבעי אינשי סעודתייהו עלויה.											!	לה:
אי קבע עלויה סעודתיה מאי?	רב נחמן בר יצחק לרבא:										^	לה:
לכשיבא אליהו ויאמר אי הויה קביעותא, השתא מיהא בטלה דעתו אצל כל אדם.	אמר ליה: [רבא]										!	לה:
שמן זית מברכין עליו בורא פרי העץ.	גופא: אמר רב יהודה אמר שמואל, וכן אמר רבי יצחק אמר רבי יוחנן:										◊	לה:
היכי דמי?											^	לה:
אילימא דקא שתי ליה											!	לה:
אוזוקי מזיק ליה											◊	לה:
השותה שמן של תרומה - משלם את הקרן ואינו משלם את החומש, הסך שמן של תרומה - משלם את הקרן ומשלם את החומש	דתניא:										◊	לה:
אלא: דקא אכיל ליה על ידי פת.											!	לה:
אי הכי, הויה ליה פת עיקר והוא טפל											◊	לה:
זה הכלל: כל שהוא עיקר ועמו טפלה - מברך על העיקר ופטר את הטפלה	ותנן:										◊	לה:

disputants-חולקים-♦ ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- central point for summary and review < מובאה של פיסקה קודמת- insertion of an earlier segment O מעשה- story	statement-מימרא-■ ; קושיא- challenge ^ שאלה- question ! תירוץ- answer ■ ראייה- proof
מקרא-key:	

		Talmud Navigator										
		א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
ברכות-כיצד מברכין	מאן דאמר											
מימרא	אלא: דקא שתי ליה על ידי אניגרון										◇	לה:
מקרא-key:	אניגרון - מיא דסלקא, אניגרון - מיא דכולהו שלקי.										■ !	לה: